OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . . *f* 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . . . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . . . . „ 13.—
De *OOSTPOST* verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

ZEVENDE JAARGANG.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

№ 79, MAANDAG 3 OCTOBER 1859.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

DE GEZONDHEIDS POLICIE.

Er zijn punten die, al worden dezelve in geheel localen zin besproken, niettemin van algemeene toepassing zijn en dus, in den volsten zin des woords, van algemeen belang mogen worden genoemd; dat onder dezulken de gezondheids–policie een van de meest gewigtige is zal wel door niemand worden tegengesproken.

Moge het al waar zijn dat de plaatselijke gelegenheid dikwerf geheel bijzondere bepalingen noodig maakt, niet minder waar is het dat er algemeene regelen zijn die overal gelijkelijk van toepassing zijn, en zoo er eene plaats is waar dit gemakkelijk is te bewijzen, dan is dat op Java, waar de gezondheids–policie op de drie hoofdplaatsen aan de noordkust van het eiland, aan ongeveer dezelfde regelen is gebonden, terwijl de eerste en oudste der drie, de kenmerken draagt dat het dáár was dat de ondervinding werd opgedaan, waarvan de beide anderen de voordeelen genoten door een, van den beginne af aan ingevoerd, reglement dat op die ondervinding was gegrond. Vroeger was de stad Batavia niet minder bewoonbaar als thans de steden Samarang en Soerabaya, en toch is Batavia thans verlaten tot zelfs door hen, wier geldelijke omstandigheden het eigenlijk niet toelaten dat zij buiten de stad wonen; en onder hen die *nolens volens* hun verblijf in de stad moeten houden, zijn er slechts zeer weinigen wier gestel bestand is tegen de *miasmen*, die daar in de nachtelijke uren zulk eenen noodlottigen invloed oefenen.

Gelukkig dus in dat opzigt Samarang en Soerabaya die het voorregt hebben gehad van zich te kunnen spiegelen aan het oudere Batavia.

Maar.........zullen Soerabaya en Samarang dat voordeel bij voortduring blijven genieten....dan moeten de bepalingen, die den grondslag zijn waarop dat voorregt is gevestigd, getrouwelijk worden nageleefd.

Wij weten het dat het veelal de gewoonte is om de oorzaak van algemeene calamiteiten en publieke hindernissen zonder nadenken aan het bestuur te wijten, eene gewoonte die wij zeer laken; maar wanneer een onpartijdig oordeel de oorzaak van het niet nakomen der bepalingen vindt in nalatigheid aan de zijde der ingezetenen, of in verzuim in het houden van toezigt, dan is het pligt om met bescheidenheid het kwaad aantewijzen, en daardoor diegenen daarop opmerkzaam te maken wier magt of invloed dat kwaad kan wegnemen.

Men heeft ons gezegd dat in den laatsten tijd hier vele ziekte- en sterf-gevallen hebben plaats gehad, iets dat wij volstrekt niet betwijfelen; doch zoo lang men daarbij niet bewijst, dat die ziekte en sterfgevallen zich tegenwoordig veelvuldiger voordoen dan in gewone tijden, kan men daarin niets bijzonders zien. Om zulke bewijzen te produceren zou men echter donnés behoeven die zeer moeijelijk zouden zijn bijëen te brengen voor zooveel de inlanders betreft, en die zijn het toch gewoonlijk die in zulke gevallen de meest lijdende partij uitmaken. Wij nemen dus dat zeggen niet aan als waarheid, maar verwerpen het ook niet als onwaar; want, indien het het geval is dat er indedaad eene grootere sterfte is dan gewoonlijk, dan zou de waarschijnlijke aanleiding daartoe niet ver te zoeken zijn.

Er zijn een aantal plekken in de stad, dat is, *binnen de wallen*, die als ware het, de uitverkoren plaatsen zijn ter depositie van die onreinheden, waarvoor in elke stad van het *beschaafde* Europa plaatsen zijn gebouwd, in dier voege dat die onreinheden geen nadeel kunnen doen aan den gezondheids-toestand der ingezetenen.

Beschuldigt men ons dat wij meer zeggen dan wij kunnen volhouden? Welnu! wij zullen U, ter staving van het gezegde, een paar uit die vele plaatsen aanwijzen.— De wandelaar die zich naar het chinesen-kamp begeeft, zal, wanneer hij langs den rivieroever gaat en op de hoogte tegenover de *Overvaartstraat* is gekomen, zijne schreden verhaasten om toch spoedig bevrijd te zijn van de verpestende, en der gezondheid hoogst nadeelige uitdampingen die hem geen oogenblik in twijfel laten omtrent hunnen oorsprong: het is daar de geimproviseerde latrine van honderden, die daar dagelijksch terugkomen om......... *sapienti sat*. Dáár is het eene *groote verzamelplaats*, en gaat men dan de rivier verder langs, dan vindt men naast elke trap die ten gerieve van prauwvoerders en anderen die naar het watervlak willen afdalen is daargesteld, in het klein terug, wat tegenover de *Overvaartstraat* eene groote hindernis is. Gaat men verder, van het chinesenkamp komende, de groote brug bij *Siram-an* over, de *Simpangsche barriere* voorbij, en naar de waterkeering aan het einde van de *Krembangan-leiding*, dan staat men aan de grens van eene kampong-massa die zich achter de *Gatottan* en de paardenstallen van s' Gouvernements posterijen uitstrekt tot nabij de *Grisseesche barriere*, eene ruimte die, wel is maar niet in den gewonen weg van den bezigen Europeaan ligt, maar waar zich niettemin een aantal zulke plaatsen bevinden als de boven omschrevene, en van waar voortdurend de verpestende walmen opstijgen die zich in alle rigtingen over de stad verspreiden. Dáár vooral, op de gronden die, nog niet lang geleden, voor een gedeelte door het water van thans gedempte vischvijvers waren bedekt, moet zulks voor de bewoners dier kampongs dubbel nadeelig zijn.

Maar wij zeiden dat die streek buiten den gewonen weg ligt van den bezigen Europeaan, een gild waaronder wij ons voor den oogenblik stellen. Wij gaan dus van het evengenoemd sluisje, achter den Dalem van den Regent om, langs een aantal schoenmakers-werkplaatsjes, naar den *Gatottan* die wij doorwandelen om verder langs de *Krembangan-leiding* tot naar den *Grisseeschen weg* te gaan.

Langs dit gedeelte van Soerabaya's openbare wegen doet men onwillekeurig eene uitgebreidde kennis op van de *Krembangan-leiding*, die groote latrine voor *duizenden* die daar dagelijks, in het stilstaand water der lange sloot, deponeren, wat den voorbijganger hindert en Soerabaya's deel van den dampkring verpest.— Duizenden, zeggen wij, en dat is geenszins overdreven. De inlanders die de kampongs langs de leiding bewonen, de bewoners van de evengenoemde schoenmakers winkeltjes, de bedienden van de Europesche bewoners van den *Gatottan*, *Krembangan* etc, de ingezetenen van de digt bewoonde kampongs achter *Krembangan*, een aantal inlandsche voorbijgangers,......zijn dat niet *duizenden?* En zou men tot zulk een gebruik, eene minder geschikte plaats kunnen vinden dan juist de *Krembangan-leiding*, het resultaat eener tot heden mislukte poging om door dat gedeelte der stad drinkbaar, stroomend water te brengen?......de *Krembangan-leiding* die, ook zonder dat, reeds een der gezondheid nadeelig kanaal zou zijn, en waaraan men, naar wij vernemen, weder ettelijke *duizenden gulden* zal te koste leggen om het primitief daarmede beoogde doel alsnog te bereiken, iets waarin men alleen dán zal slagen, wanneer men de bedding der leiding brengt tot op de diepte van het niveau van de bedding der groote rivier.

Zulk een misbruik maken van den rivieroever en van de *Krembangan-leiding*, kon gemakkelijk worden voorkomen door een streng gehandhaafd verbod, en door de daarstelling van korte steigers aan den oever van de groote rivier, die niet verder behoeven te reiken dan tot loodregt boven het vrij stroomend water.

Wij zouden verder den *Grisseeschen weg* opgaan, maar het heeft hard geregend en alles daar staat onder water. Eene reeks huisjes die het aanzien van een Hollandsch hofje hebben,— zoo gelijkmatig zijn zij gebouwd, zoo broederlijk verschuilen zij zich allen gezamenlijk onder één lang dak,— zouden iemand in het denkbeeld brengen dat zij daar de functie waarnemen van groote vischkaaren Het water stroomt er vrijelijk door, want de gooten zijn te eng, te weinig hellend, om het regenwater eene doortogt te laten tot in de fameuse *Krembangan-leiding*. De houtstapelplaats is eene binnenzee geworden en als de vischjes, die daar in vroegere jaren in de toenmalige tamba's werden gemest, thans daar even konden terugkomen, zouden zij een ruimer veld voor hun zwemtalent vinden dan waarvan zij ooit hebben gedroomd.— Komt ge daar nu morgen terug dan is dat oude vijver-terrein doorweekt, en met eene laag slib bedekt die voor de gezondheid van de ingezetenen hoogst nadeelig is.

En als men dan bedenkt dat door de geheele stad de gooten de verzamelplaatsen zijn van meerder of minder vuil, al naar gelang de bewoners der huizen waarlangs dezelve loopen daarop toezien, dan wordt het nog meer wenschelijk dat de Rooimeesters zich eindelijk eens laten gelegen leggen aan den erbarmelijken staat waarin zich die gooten bevinden. De bepalingen zijn er, maar.........

Art. 24 van de instructie voor Rooimeesters luidt als volgt.

„De Rooimeester zal al de gooten en riölen in de stad „*ten minsten* eenmaal in de maand moeten inspecteren, „geassisteerd door den respectiven wijkmeester, en zorgen, „dat dezelve door de eigenaren niet alleen in behoorlijke „orde, maar ook rein en zindelijk worden gehouden, op „verbeurte van f 25.— voor dezen laatsten...............

„De Resident zal gehouden zijn om de nalatigen of on„willigen aantemanen tot het doen van de vereischte

DE KUSTVAARDER VAN KAAP FREHEL.

(*Vervolg.*)

Gedurende den geheelen avond hield Jean-Marie zich op zijne sloep, die achter in de baai voor anker lag, bezig met het ontwerpen van plannen voor zijn vertrek. Twee dagen later lag hij weder, in de schaduw van het zeil dat hij als eene tent over het dek gespannen had, half dommelende te droomen. De zon stond hoog; het kon ongeveer elf ure zijn; een ligt zuchtje rimpelde den waterspiegel. Eensklaps werd Jean-Marie door een schel, aanhoudend gefluit uit zijn half bewusteloozen toestand gewekt. Hij sprong op en bemerkte op eene kabellengte van zijn vaartuigje een schoonen kotter der keizerlijke marine,— de *Ecureuil*, die op de kust gestationneerd lag;— hij kwam zacht naar hem toeglijden met zijne groote zeilen ontrold, die hem het aanzien van een reusachtigen vogel gaven. De kotter liet het anker vallen en de sloep werd nedergelaten om eene groep personen in te nemen, die op de achterbanken plaats namen: het was eene dame op jaren, die zeer deftig gekleed was en haar gelaat onder haren parasol tegen de brandende zonnestralen verborg; naast haar zat een jong mensch van een innemend uiterlijk, die haar moeder noemde, en bij het roer zat de bootsman die het bevel had over de zes roeijers. De sloep werd naar het vaartuig van Jean-Marie gestuurd; de dame en de jongeling gingen dadelijk aan boord van hetzelve en omarmden Jean-Marie, die van verbazing en aandoening in onmagt dreigde te vallen.

— Mijn beste heer Domeneuc, zeide de bejaarde dame, gij hebt mijn zoon het leven gered; wij brandden van verlangen om u onze dankbaarheid te betuigen; maar gij woont zoo ver van de stad dat wij u niet hebben kunnen vinden. De heer kommandant van de *Ecureuil*, die tot onze vrienden behoort, heeft de goedheid gehad ons hier te brengen.

— Gij zijt zeer vriendelijk, mevrouw, antwoordde Jean-Marie onthutst.

— Neen, gij zijt het die vriendelijk en goed zijt, dat gij mij zoo, met eigen levensgevaar, aan den dood ontrukt hebt. Ik had eene weddingschap aangegaan dat ik met mijne giek een togtje naar buiten zou maken....

— Dat was onvoorzigtig, mijnheer, het waaide stevig.... Als de wind zoo zuid-zuidwest is en de stroom......

— Kom, mijnheer Domeneuc, viel de moeder van den jongeling hem in de rede, laat ons aan tafel gaan! Wij hebben ons ontbijt medegebragt. De hofmeester van de *Ecureuil* zal ons dienen... Maar waar zal het tafellaken gelegd worden?

Op het woord van ontbijt, ontwaakte de scheepsjongen uit zijne wezenlooze verbazing. Hij begon haastig eenige oude planken af te krabben, te wasschen en af te droogen waarna hij er, zoo goed en zoo kwaad als hij kon, eene tafel van maakte. De hofmeester van den kotter plaatste er het zilverwerk, de flesschen, de borden en de koude vleeschspijzen op. Jean-Marie verkoos volstrekt te blijven staan en zich te bedienen van zijn mes met hoornen heft, dat met een stuk geteerd touw aan een der knoopsgaten van zijn vest was vastgebonden. Telkens wanneer de hofmeester zijn glas vulde, ledigde hij het onder het uitspreken van het beleefdheidsformulier, bij de strandbewoners aldaar in gebruik: „van ganscher harte mijnheer en mevrouw!" De scheepsjongen nam met eene verrassende vlugheid de overblijfselen van den maaltijd van de tafel, die hij met een verbazenden eetlust verslond; zonder op de volgorde der spijzen acht te geven, at hij confituren, *pâté* en *sardines à l'huile* door elkander. Het ontbijt was zonder twijfel niet van de vrolijkste; Jean-Marie was niet vrijmoedig genoeg van aard om een gesprek te voeren met de gravin de R.... en haren zoon den burggraaf (dit waren de titels zijner gasten); hij verbeeldde zich dat hij er op zijn geweten toe verbonden was, alle spijzen de meeste eer aan te doen. Nogtans blonk er op den bodem van zijn gemoed eene blijdschap, die tot op zijn gelaat doorschemerde; want het leed dat de vergetelheid eener bewezene dienst den brave veroorzaakt, is niet zoo groot als de vreugde welke de erkentelijkheid voor dezelve hem doet smaken. Wat den scheepsjongen aangaat, hij had nog nooit zulk eenen gelukkigen dag beleefd; de heerlijke zaken die hij verorberd had, hadden hem eenige der geheimen van de *gastronomie* geopenbaard, waarin hij tot dusverre een oningewijde was geweest.

Na den maaltijd, toen de hofmeester de tafel afgenomen had, deelde de burggraaf aan Jean-Marie in vertrouwen mede, dat het stedelijk bestuur er werk van maakte hem eene medaille van de eerste klasse te doen uitreiken.— Doe ons het genoegen, in afwachting derzelve, deze kleinigheid aan te nemen, die mijne moeder en ik u tot aandenken aanbieden.

— Eene beurs! geld! riep de zeeman uit. Dank u, mijn heer en mevrouw; ik neem ze niet aan, op mijn woord.... Ik heb mijn pligt als christen en als eerlijk man gedaan...

„reparatie of zuivering, en ingeval daaraan binnen den „tijd, door hem te bepalen, niet is voldaan, zal hij gemagtigd wezen, om het noodige door den Rooimeester te „doen bewerkstelligen, ten koste van den eigenaar.—

Daarenboven bevat het policie-reglement, in Art. 17, de volgende bepaling.

„Een ieder is verpligt en gehouden de gooten en riolen zindelijk te houden, en zorg te dragen, dat de laatst „genoemde niet verstopt en daardoor voor de bevolking „hinderlijk worden."

Wij zeiden dat, indien er indedaad meer ziekten en sterfgevallen waren dan gewoonlijk, de waarschijnlijke aanleiding daartoe niet ver zou te zoeken zijn, want de bovenaangehaalde misbruiken, die in Archangel geen invloed hoegenaamd op de gezondheid der ingezetenen zouden hebben, verdubbelen in deze dagen van droogte en bijne ondragelijke hitte, hunne nadeelige inwerking op de gestellen van Soerabaija's bewoners. Het stof van de op vele plaatsen onbegoten blijvende wegen, (*) mist deszelfs invloed niet op de oogen van hem, die door zijne bezigheden tot ambulance is gedwongen; de avonduren, die eene verpoozing van die hitte aanbieden, worden door de onreine exhalatiës van den grond en vuilnis onaangenaam gemaakt, en de nacht, als allen slapen, ademen allen bij volle teugen de, hier meer daar minder, verpestte dampkringslucht in.

Wij weten het, de bepalingen zijn dáár, en de ingezetenen moesten zich om huunzelfs wille daarnaar gedragen; maar.... het is een kenmerk van den mensch in het algemeen, dat hij zijn eigen belang zeer slecht begrijpt, en toch geneigd is om dat zoo slecht begrepen eigenbelang boven alle andere belangen te stellen, en vooral boven de gemeente-belangen, want men geeft, eere zij der menschen Christelijk gevoel, liever een kobang aan den diaken als een duit aan den man die de weg begiet.

Maar wanneer de lieden zelve hun belang zoo slecht begrijpen dan is de authoriteit dáár om de, in aller beter begrepen belang gemaakte, bepalingen te handhaven.

Wij vragen dus bescheidenlijk dat daarop moge worden gelet en onderwerpen aan het oordeel van de bevoegde authoriteit, of het niet doelmatig zou zijn om te zorgen dat, 1e — steigers over de groote rivier werden gebouwd; dat, 2e, last werd gegeven om in de kampongs zinkputten te doen daarstellen, met zulke omheiningen als de veiligheid van de kampongbewoners vereischen zoude; dat 3e — ten strengsten werd verboden het deponeren van onreinheid op alle andere plaatsen dan de uitdrukkelijk daartoe aangewezene; en, eindelijk, dat het gootenstelsel hier geheel werd herzien en verbeterd.—

Wanneer dat alles is gedaan, zal het nog wel niet volmaakt zijn, maar het plaatselijk bestuur zal dan toch met regt kunnen aanspraak maken op den dank der gemeente.

(*) Art. 22 van het Policie reglement voor Soerabaya luidt.
„Ieder ingezeten is gehouden tweemalen daags den weg *vóór*, op *zijde* en *achter* zijn huis of erf, voor zoo ver daar een publieken weg langs gaat, te doen begieten, op eene boete, voor de eerste maal van *een gulden*, en daarna van *drie guldens*, telkens dat zulks verzuimd is; zullende in geval van volstrekte verwaarloozing van deze bepaling het door de policie op rekening van den bewoner, aanbesteed worden."

(*Redactie*)

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 28*sten September* 1859 N°. 78.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot administrateur der tinmijnen in het district Marawang (eiland Banka) de administrateur der tinmijnen in het district Soengiliat L. A. Hoogenstraaten.

Tot administrateur der tinmijnen in het district Soengiliat (eiland Banka) de administrateur der tinmijnen in het district Jeboes J. P. C. Ruloffs jr.

Tot administrateur der tinmijnen in het district Jeboes (eiland Banka) de administrateur der tinmijnen in het district Koba A. G. G. Peltzer.

Tot administrateur der tinmijnen in het district Koba (eiland Banka) de élève bij de tinmijnen op Banka J. J. A. Keuchenius.

Tot élève bij de tinmijnen op Banka, de derde commies op het residentiekantoor te Muntok (Banka) B. de Adelhart Toorop.

Tot vendumeester in de afdeeling Modjokerto (residentie Soerabaya), J. A. L. Steyn Parvé, adsistent-resident van die afdeeling.

De Resident van Soerabaya, aan de ordonnantie van den 3e September 1859 (staatsblad N°. 64), bepalende de inwisseling der enkele en halve duiten, de meestmogelijke bekendheid onder de inlandsche bevolking dezer residentie wenschende te geven, roept daartoe langs dezen weg de medewerking in, niet alleen van alle landsdienaren, maar evenzeer van ieder particulier, en meer in het bijzonder van ieder fabrikant, ondernemer van werken en ieder ander, die inlandsch werkvolk in zijne dienst heeft, ten einde aan de inlanders, met welke zij door hun ambt of beroep in aanraking komen, duidelijk te maken.

Dat van den eersten October tot en met den laatsten November aanstaande, bij de landskassen te Soerabaya en Grissee, alsmede bij de kantoren van den Assistent Resident van Sidho-Ardjo en Modjokerto en bij de onder collecteurs te Lamongan en Sidhaijoe, dagelijks (zon en feestdagen uitgezonderd) gelegenheid zal bestaan, tot de verwisseling van enkele en halve duiten tegen zilveren standpenningen, recepissen en zilveren en koperen pasmunt, deze beide laatste in ruime hoeveelheid.

Dat voor zes duiten, vijf centen, of voor een honderd twintig duiten, een gulden zilver in verwisseling worden gegeven, terwijl mindere bedragen dan zes duiten, worden verrekend volgens herleidingstafelen, die bij de verwisseling kantoren ter inzage liggen, en eindelijk dat de enkele en halve duiten na ultimo November niet meer gangbaar zullen zijn.

SOERABAYA, (1224) *De Resident voornoemd*,
den 28*sten September* 1859. VAN DER WIJCK.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand October	op den 3den	en 18den.
„ „ „ November	„ „ 2den	„ 18den.
„ „ „ December	„ „ 3den	„ 19den.

des namiddags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 4den October 1859.

Bij de heeren Gebr. Kocken in de stad van diverse tokogoederen.

Op Woensdag den 5den October 1859.

Bij den heer D. D. van Boeckholtz in de Chinesche Kamp. van diverse toko-goederen.

Op Donderdag den 6den October 1859.

Bij den Pachter der pandjeshuizen I Geoktjoan te Pasarbesaar van onuitgeloste pandgoederen.

Op Vrijdag den 7den October 1859.

Bij de heeren Maijor Matzen & Co aan de Kalimaas van 3 vaartuigen. (1223)

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

A. K. BRONDGEEST
MET
J. G. L. BURGEMEESTRE.

SOERABAYA, 21 *September*. (1218)

UITBESTEDING.

Op Dingsdag den 4den October 1859.

Des morgens te 9 uren zal door den ondergeteekende publiek worden uitbesteed de levering van **600 PICOLS AARDAPPELEN.**

Inlichtingen zijn te bekomen op zijn bureau van des morgens 7 tot 12 uur.

De Onder-Intendant der 2de kl. in de 3de militaire afdeeling op Java,
HK. VEMER.

SOERABAYA, (1219)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 5den October a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van diverse GROENTEN en VLEESSCHEN in blik, drooge en aangemaakte, zwarte VERF in vaatjes, DOMMEKRACHTEN, groote BANKSCHROEVEN, MESSEN, BOOREN, kleine SPIJKERS, KOETSIERSHOEDEN, LIKEUREN, MEUBELEN, enz. enz. (1236)

Op de VENDUTIE.

Van den 5den October a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zullen nog worden verkocht voor rekening van belanghebbenden.

(1227) **100 RIEM PAPIER**

OP DE VENDUTIE.

Van den 5den October a. s.

Zal nog worden verkocht een sterke BENDIE met TUIG en PAARD. (1230)

Op de Vendutie van den 5den October a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

EENIGE MAHONIJHOUTEN MEUBELEN,
beschadigd aangebragt per het Nederlandsch schip *Cornelis Wernard Eduard*", kapt. BAKKER.

Verders 50 ps. 8/4. **MADDAPOLLAMS.**
77 „ 6/4. do.
25 „ 5/4. do.
min of meer beschadigd. (1248)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 7den October aanstaande.

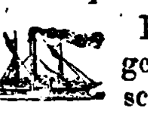

In de pakhuizen van de ondergeteekenden van diverse koopmanschappen, als:

ENGELSCHE REISWAGENS, SUIKER in kleine kanassers, TEER, enz.

EN PRECIES TEN 10 URE VAN:

de stoombooten **KRATON** en **FAIRY**, zoomede de schoener **COQUETTE**, breeder omschreven in advertentie dato 1 dezer.

SOERABAYA, MAJOR MATZEN & CO.
19 *September* 1859. (1195)

— Het zij zoo! waarde heer Domeneuc, hernam de gravin, zoo als gij wilt! Wij blijven alzoo in de schuld bij u!... Maar gij zult van ons hooren... Geef mij de hand, het is die van een man van moed en van een man van eer!...

Onder het weggaan gaf de burggraaf een klein goudstuk aan den scheepsjongen die, zonder er aan te denken den gever te bedanken, het in een der punten van zijnen zakdoek knoopte, daar in zijn vestjeszak een gat was. De sloep bragt de gasten van Jean-Marie weder aan boord van de *Ecureuil*. Zoodra men op het sierlijke vaartuig de zeilen ombgebrast had, werd de nationale vlag in top geheschen; tegelijkertijd werd een der grootste koperen stukken losgebrand, en hieven de matrozen, die op dek geschaard stonden, een daverend hoerah! aan. De arme schipper, tot tranen toe bewogen, nam den hoed af, en volgde in een volmaakt onbewegelijken toestand met zijne oogen den kotter, die zich langzaam verwijderde, terwijl de gravin en haar zoon nog met de hand wuifden.

— Sakkerloot! schipper, welk een ontbijt! riep de scheepsjongen, wiens kaakgebeente nog druk in beweging was. Ik verzeker u dat ik van avond geen honger zal hebben!

— Daar had Victorine bij moeten wezen! dacht Jean-Marie op zijne beurt; konde zij zelfs maar eens gezien hebben wat hier gebeurd is! Men moet den kotter van het dorp hebben kunnen zien; men zal ten minste het schot gehoord hebben!... Welk eene eer voor u, Jean-Marie!

— Hoeveel doet dat stukje geld wel? vraagde de scheepsjongen. Kijk eens, schipper...

— Twintig francs, jongen, meer dan ik in veertien dagen verdien!

Terwijl het kind met bewondering dat twingtigfrancsstuk, aanstaarde dat nog kleiner was dan een der knoopen van zijn vest, en dat hem een geheel fortuin toescheen, liep Jean-Marie het dek op en neder. Hij had lust om naar den wal te gaan, en te pralen met de hulde die men hem bewezen had; de damp van voorbijgaanden hoogmoed en van ijdelheid steeg hem naar het hoofd. De scheepsjongen was reeds van boord gegaan; hij liep langs het strand omringd van een half dozijn arme kleine vagebonden, welken hij met overdrevene gebaren de gebeurtenissen van dien gedenkwaardigen morgen verhaalde. Jean-Marie, inmiddels ook besloten zijnde naar het dorp te gaan, greep zijn buis; hij sloeg het uit en hield het tegen het zonlicht: de stralen hadden hier en daar bij de naden een vrijen doortogt. — Bah! zeide hij overluid, ik zal het maar onder den arm houden, het is mij te warm om het aan te trekken!

Door zijne losgetornde schoenen drong het slik der banken, het zand van het zeestrand, en het stof van den weg; zijn hemdrok van roode baai was nog erger verschoten dan eene vlag die eenige jaren op een toren uitgestoken is geweest. Toen hij zoo stuk voor stuk den inventaris van zijn; uitrusting opmaakte, greep hem eene diepe neêrslagtigheid aan. — Ellende, overal ellende! riep hij treurig uit; wat zal ik met zulk een versleten pak aan den wal doen? Als Victorine terug is en mij eens toevallig tegenkwam, zal zij mij niet eens willen aanzien. Het jonge vrouwvolk dat er op gesteld is er zelve knap uit te zien, kan geen acht slaan op een armen drommel met zulke vodden aan zijn lijf! Dat is klaar als de dag, dat is natuurlijk!... Men zegt dat ik eene medaille zal krijgen; dat staat een knap gekleed man goed; maar dat past niet bij een versleten pak als het mijne... veel verdriet, van tijd tot tijd een klein beetje vreugde en dan weder verdriet, daar draait het altijd op uit; ziedaar het leven... Maar het komt ook omdat ik geen hart genoeg heb om door te tasten! Verkoop uwe sloep, Jean-Marie, voor hetgeen zij zal opbrengen, en neem weêr dienst op de groote vaart... In mijn tijd, aan boord van het fregat was ik een wakkere borst, en ik zag er misschien even goed uit als neef Luc, een windbuil, die zoo zwart is als mijn hoed, die pommade in zijn baard smeert om hem te doen krullen!...

Dit zeggende stampte Jean-Marie ongeduldig met den voet op het dek van zijn vaartuig, sloeg de armen over elkander, en zag met een treurigen blik naar de groote schepen, die met volle zeilen langs den horizon gleden.

III.

Den volgenden dag deden de gravin de R... en haar zoon eene wandeling op den *Sillon*; aldus noemt men eenen hecht aangelegden zeedijk, die het eilandje waarop Sint-Malo gebouwd is, met den vasten wal verbindt. Achter in de haven zagen zij een fraaijen kleinen kotter liggen, die aan een steiger vastgemeerd was: op een biljet aan den voorsteven vastgeplakt, las men dat het scheepje dienzelfden dag, in het openbaar aan den meestbiedenden zou verkocht worden.

— Als wij dat vaartuig eens kochten? zeide de burggraaf tot zijne moeder; zou dat niet een fraai geschenk zijn voor

Ten gevolge bekomene autorisatie zal op Zaturdag den 8sten dezer VENDUTIE worden gehouden voor het algemeen Genie magazijn (Ooster Caponniere der Citadel Prins Hendrik) van eenige voor de Genie-dienst overtollige en onbruikbare HOUTWERKEN, GLASRUITEN, SMIDS en andere GEREEDSCHAPPEN.

Soerabaya, De Magazijnmeester
1 October 1859. (1244) KIKSEN.

VENDUTIE.

Te Poelo (Grissee)
Van 929 afgekeurde
Gouvernements houtwerken
den 17den October 1859.

De Vendumeester,
(1243) W. CASTENS.

VENDUTIE

Op een nader te bepalen dag van

EEN HUIS,

met bijgebouwen, paardenstalling, enz:

Staande aan den grooten weg van Simpang bewesten de rivier van Ketabang, en thans verhuurd wordende voor *f* 50:— 's maands.

Inmiddels uit de hand te koop.
(1254) ROESLER.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET VERTREK DER STOOMBOOT

OENARANG.

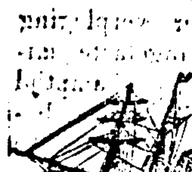

Kapt. S. van Hulstijn.

Is gedurende deze maand bepaald op *den 12den en 26sten.*

Voor vracht en passage gelieve men zich te adresseren, bij

De Agenten,
(1250) ADAM & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

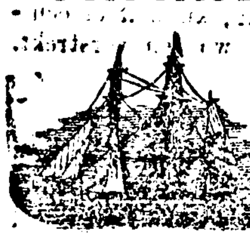

Wordt aangeboden met het nieuw snelzeilend Nederlandsch schip

MARIA CATHARINA,

Kapt. H. C. de Bos,

Een geëxamineerd Doctor bevindt zich aanboord. Het vertrek is bepaald tegen 20 *October*,

direct naar Amsterdam.

Voor vracht en passage zich te adresseren aan

De Agenten
(247) P. KERVEL & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

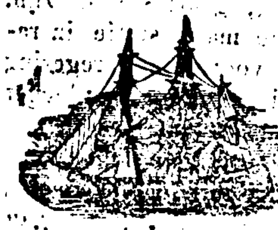

Wordt aangeboden met het snelzeilend Nederl. barkschip

JEANNETTE AGATHA,

Kapt. A. Cleijndert.

Deze bodem expresselijk voor den overvoer van passagiers ingerigt en uitgerust is, zoo voor familien als enkele personen, zeer aantebevelen. Het vertrek zal plaats hebben van Pasaroeang via Batavia tegen het einde dezer maand.

Nadere informatien bij

De Agenten,
(1252) J. F VAN LEEUWEN & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het Ned. schip

JAN SCHOUTEN,

Gezagvoerder Coening Meijer, om tegen het einde van October te vertrekken.

Er bevindt zich een geëxamineerden scheepsdocter aan boord.

Nadere informatien te bekomen bij

De Agenten,
(1242) SCHIMMELPENNINCK & CO.

NEDERLANDSCH BARKSCHIP

KRIMPENERWAARD

Kapt. S. SPEENHOFF.

Met bovengenoemd snelzeilend schip wordt eene uitmuntende gelegenheid aangeboden naar NEDERLAND.

Hetzelve is voorzien van buitengewoon groote en luchtige hutten, behoorlijk uitgerust voor den overvoer van passagiers en voert eenen geëxamineerden Doctor.

Het vertrek zal vermoedelijk in het begin van *November a. s.* plaats hebben.

Nadere informatiën te bekomen bij de agenten te Batavia, MACLAINE WATSON & CO, te Samarang, Mc. NEILL & CO, en alhier bij den gezagvoerder en bij

(1238) FRASER EATON & CO.

TER BIJLADING VAN TABAK.

Wordt gelegenheid aangeboden met de Nederlandsche schepen,

MARIA CATHARINA, Kapt. H. C. de Bos en **MARIA AGNES,** Kapt. Ten Brink, om in den loop der maand October direct van hier naar Amsterdam te zeilen.

Adres De Agenten,
(1220) P. KERVEL & CO.

PASSAGE naar NEDERLAND.

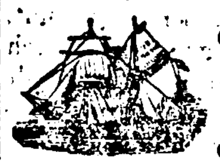

Wordt aangeboden met het welbekende Clipper schip

KOSMOPOLIET,

Gevoerd door kapitein S. Bouten, om half November van hier te vertrekken.

De doelmatige en zoo gunstig bekende inrigting van dezen bodem voor Passagiers wordt bijzonder aanbevolen; dezelve voert eenen geëxamineerden Scheepsdoctor, terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij de agenten alhier, te Batavia en te Samarang.

Soerabaya, B. KOPERSMIT & CO.
3 October 1859. (1257)

Dr. G. L. MENS FIERS SMEDING

is VERHUISD,

naar Kalongan naast der Misigit in het huis vroeger bewoond door Mevrouw de Wed. Mulder.
(1249)

VERLOREN.

Gister morgen, **EEN BALEINEN WANDELSTOK.** De eerlijke vinder gelieve dezelve te bezorgen aan het bureau van dit blad. (1253)

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij door aankoop eigenaar is geworden van de

WAGENVERHUURDERIJ

van de Weduwe Meijer gelegen in de *Boomdwarsstraat* en sedert den 16den dezer voor eigen rekening heeft voortgezet; beveelt hij zich voortdurend in de gunst van het geëerd publiek aan, tot het VERHUREN, VERBETEREN en VERNIEUWEN VAN WAGENS; belovende eene allezins prompte, solide en civiele bediening.

De huurders worden beleefdelijk verzocht om de bons of het geld aftegeven aan het huis, hetwelk schuins over de Wagenverhuurderij gelegen is.

(1237) C. M. VON FRANQUEMONT.

HOUDERS VAN COGNOSSEMENTEN

OVER

Bessensap	— 27	kelders	BESSENSAP.
Frambosen azijn	— 6	"	FRAMBOSEN AZIJN.
NB 1/5, **NGB** 1/2	— 17	kisten	BIJBELS.
K 1	— 1	" inhd.	1 SPIEGEL en VRUCHTEN.

Aangebragt, van Nederland per het Nederl. schip

CORNELIS WERNARD EDUARD,

gezagvoerder D. Bakker, gelieven zich ten spoedigste te melden aan

De Agenten,
(1225) MATHIEU EBBS RUYS & CO.

HOUDERS VAN COGNOSSEMENTEN

aan Order over goederen aangebragt per het Ned. schip **CALIJPSO kapt. D. R. van Nolles, van Amsterdam,** worden verzocht zich ten spoedigste aan te melden, aangezien het schip tot lossen gereed is.

Soerabaya, B. KOPERSMIT & CO.
29 *September* 1859. (1255)

TE KOOP

Wordt aangeboden het HAMBURGER SCHIP:

HERSHEL,

Kapt. C. Haushild,

gemeten 595 Tons, ladende plus-minus 700 Tons; van eikenhout gebouwd; 2 jaren geleden nieuw gekoperd en kopervast; benevens INVENTARIS, DUBBELE STELLEN ZEILEN enz. zoo als hetzelve thans hier ter reede is liggende.

Specificatie van den Inventaris ligt bij de ondergeteekenden ter inzage.

Adres bij den gezagvoerder aan boord en bij de agenten,
(1241) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

MAROQUIN VERLAKT DOEK,

dat, voor schoeisel gebezigd, het verlakt leder verre overtreft, zoo in duurzaamheid als in buigzaamheid waardoor het zich veel beter naar den voet schikt, terwijl het tevens veel goedkooper is dan het algemeen verkrijgbaar goede schoeisel.

Naar qualiteit *f* 6.— *f* 7.— en *f* 8.— per el. waaruit zes of zeven paar schoenen van gemiddelde grootte kunnen worden gesneden.

(1231) LE ROY & CO.

LEKSTEENEN

(1226) Bij HAMMELBURG.

dien braven man die mij het leven gered heeft?...

— Dat is een goede inval, antwoordde de gravin; het denkbeeld streelt mij zooveel te meer daar ik tot nog toe vergeefs op het middel gedacht heb hoe wij ons van onze verpligting aan hem zouden kwijten.

Op het bepaalde tijdstip bevond de jonge edelman zich op de plaats waar de kotter vastgemeerd lag; hij joeg het bod telkens met hooge sommen gelds op en bleef ten laatste eigenaar van den bodem, tot blijkbare verbazing van degenen die hem denzelve hadden willen betwisten. — Op wiens naam moet ik het vaartuig schrijven? vroeg de makelaar die met den verkoop belast was. — Op dien van Jean-Marie Domeneuc, antwoordde de jongeling. — Deze keerde naar zijne moeder terug, zeer tevreden over den koop dien hij gedaan had. Herhaalde malen ging hij op het havenhoofd wandelen, om te zien of hij de sloep van Jean-Marie nog niet aan den horizon zag opkomen. Er was dien dag nagenoeg geen wind; het duurde tot laat in den avond eer de *Victorine* hare gewone plaats aan het beneden einde der kade innam. De schipper kon met zijnen scheepsjongen zijne zeilen bergen en alles in orde schikken, zonder de onbescheidene blikken te moeten verduren van de niet arbeidende klasse en van alle soort van lediggangers, die er in hunne werkeloosheid behagen in scheppen anderen te zien werken.

Toen hij gedaan had, nam Jean-Marie zijn buis onder den arm en begon de kade af te loopen. Zijn blik vestigde zich op de groote schepen wier hoog tuig zich in de duisternis van den avond verloor. Daar lagen er die zeer schoon waren, wier dikke kettingen rondom de granietsteenen palen geslingerd waren, en die er in eene kalme haven stevig genoeg uitzagen om een hevigen storm het hoofd te bieden. De avondkoelte suisde liefelijk door het scheepswant, en dit geluid, dat voor den zeeman even dierbaar is als het geritsel der bladeren voor den houthakker, deed het hart van Jean-Marie met versnelde slagen kloppen. Het verlangen naar de groote reizen maakte zich onweerstaanbaar van hem meester; hij liep met eenen langzamen en afgemeten tred, zonder bewust te zijn dat hij de aarde onder zijne voeten had.

— Eindelijk heb ik u gevonden, mijnheer Domeneuc, riep hem eene stem toe in welke hij die van den jongeling herkende, dien hij uit het water had gehaald: kom hierheen, ik heb wat voor u.

Jean-Marie dacht dat men hem in een of ander koffijhuis in de buurt zou brengen, waar hem eene verversching wachtte. Hij haastte zich zijn buis aan te trekken; maar in plaats van hem in eene voorname herberg te brengen, verzocht de jongeling hem zich op eene der banken van den wandelweg neder te zetten, die zich aan den voet der wallen langs de kade uitstrekte.

— Zeg mij toch eens, mijnheer Domeneuc, waaraan dacht gij wel toen gij daareven als een filozoof daar heen liept?

— Ik dacht er aan mijn land te verlaten, mijne sloep te verkoopen, die niet meer voort kan, en mij voor eene lange zeereis op een groot schip te verhuren. De handel neemt niet op, mijnheer; ik lijd armoede... en verdriet!... Laatst toen gij hals over kop overboord vielt, had ik wel in uwe plaats willen wezen. Dat is eene slechte gedachte, niet waar?... Doe er eens wat aan! Als men arm is, heeft men zijne oogenblikken van wanhoop...

— Houd moed, vriend! houd moed; gij zijt nog jong en zult betere dagen beleven. Verkoop uwe sloep; als gij buiten staat is u te dienen; maar lees dit papier, voordat gij op een of ander schip dienst neemt, dat u ver van hier zou voeren. Mijne moeder en ik gaan morgen naar Parijs terug; vaarwel! mijnheer Domeneuc; wij zullen u nimmer vergeten, denk gij ook van tijd tot tijd aan ons...

Het papier dat Jean-Marie werktuigelijk uit de hand van den jongeling overnam was niets minder dan de akte van verkoop welke hem in het bezit van den kotter stelde. Hij stak het stuk in zijnen zak en keerde naar zijne sloep terug, zonder te vermoeden welk geschenk hij in hetzelve had aangenomen. Den volgenden morgen, terwijl de gravin en haar zoon in een ligten en gemakkelijken reiswagen gezeten, met een postillon op een der paarden van het voorspan, over den weg naar Parijs rolden, zag Jean-Marie zijn scheepsjongen buiten adem de kade afloopen en naar hem toekomen.

— Is het waar, schipper, dat gij een kotter gekocht hebt? vraagde het kind.

— Op mijn woord, ik weet er niets van, gaf Jean-Marie ten antwoord; maar ik begin het ook te gelooven, want het staat lang en breed op dit zegel geschreven... Die menschen moeten al geweldig rijk zijn! Zij hadden het wel gezegd dat zij van zich zouden laten hooren!...

— Gij zult mij toch immers niet uit uwe dienst doen, schipper?

— Neen, beste jongen, en wat meer is, ik zal u nu loon geven.

(*Wordt vervolgd.*)

DE VOLHARDING.

Koninklijke Fabriek van stoom en alle andere Werktuigen,

TE

SOERABAYA.

De ondergeteekende, oprigter van bovengemeld Etablissement, thans door de aftreding van zijne mededeelgenooten, weder geheel alleen van hetzelve eigenaar geworden zijnde, heeft de Eer het geachte publiek in Nederlandsch-Indie, en voornamelijk heeren Fabriekanten, te berigten dat door belangrijke aanvoeren van DRAAI-,SCHAAF-, en BOORBANKEN en andere MACHINERIEN, benevens verschillende Materialen, waarin hij bijzonder gesorteerd is, en dewelke van eerste qualiteiten zijn, hij thans in staat is gesteld aan al de behoeften voor Java te kunnen voldoen, en door de uitgebreidheid welke zijn Etablissement verkregen met heeft, de meeste spoed gevolg aan de aanvragen kan geven.

Hij beveelt zich bijzonder aan voor de vervaardiging van:

Verticale en **Horizontale Stoommachines** van hooge en lage drukking,

Machines van hooge en lage drukking **voor Stoomvaartuigen.**

Stoomboot-Ketels van hooge en lage drukking.

Ketels voor **land-Machines** van hooge en lage drukking.

IJzeren laadpraauwen.

Schuimpersen.

Bezinkbakken.

Gegoten en geslagen **IJzeren gooten.**

Gegoten ijzeren **Evaporatie pannen.**

Geslagen **ijzeren uitdampings kisten.**

Compleete Suikermolens van verschillende afmetingen, naar de laatst verbeterde constructie, om door Stoom, Water, of Karbouwen te worden gedreven.

IJzeren waterwielen.

Centrefuges.

Papmolens.

Araktoestellen.

Tabakspersen.

Tabakskerf Machines.

Graskerf Machines.

Circulaire-zaagtoestellen.

Bascules.

Brug Bascules.

Windassen van enkele en dubbele werking.

Koperplet Machines.

en vele andere **Machinerien.**

SOERABAYA, J. BAIJER.

den 1sten October 1859. (1246)

SPAARBANK.

Zitdagen in October.

Dingsdag 11 en Dingsdag 25 in het lokaal der Javasche Bank.

De Penningmeester.
VAN NOORD BORSKI.

COPIËER-INKT.

ENCRE VIOLET NOIR
fabriquée par E. J. L. GUYOT.

In kruiken inhoudende een halve Nederlandsche kan — per dozijn.. *f* 15.—

(1235) LE ROY & CO.

WORDT TE KOOP GEVRAAGD.

BILLARD LAKEN,

genoeg voor het bekleeden van 3 billarten. Adres bij de kastelein der Militaire kantine in de stad.

(1258)

GOUDEN DUCATEN.

Oude en nieuwe, enkele en dubbele. Te bevragen bij

(1234) LE ROY & CO.

ADA DUKAAT MAAS.

Njang baroe, njang lama dengen lagi njang ada rangkep. Keteranganja boleh dapet kapada njang tjap ini soerat kabar. (1240)

PAS ONTVANGEN.

HAANTJES BIER van RENDORP per dozijn. *f* 9.—
ENGELSCH BIER.......................... „ „ „ 9.—
PUIKE ROODE WIJN van het merk
LÉOVILLE MEDOC..................... „ „ „ 12.—
GLAS RUITEN per kist *f* 14.— per stuk naar grootte
Verkrijgbaar à contant.

(1245) Bij **OEI MOELIEM.**
Kembang Djepoen.

TAFELKLEEDEN,

van verlakt doek, met goud en kleuren gebloemd, zeer smaakvol en solide vervaardigd.

Verkrijgbaar bij
(1228) LE ROY & CO.

LET WEL.

De ondergeteekende maakt bij dezen bekend aan heeren Gezagvoerders als mede aan het geëerde publiek, dat hij zich voortaan belast met de

LEVERANCIE van SCHEEPSBEHOEFTEN

en al wat daartoe behoort; belovende eene *civile* en *prompte* bediening.

Verzoeke beleefdelijk de gunst en recommandatie.

WERFSTRAAT. *UEd. dienstwillige Dienaar,*

(1256) **J. KOOSE.**

TOOVERLANTAARNS.

Met fraaije op glas geschilderde, allerpotsierlijkste voorstellingen; bij

(1233) LE ROY & CO.

BENOODIGD VOOR PALEMBANG,

EEN WERKTUIGKUNDIGE, die niet alleen de noodige capaciteiten bezit, om een houtzaagmolen door stoom gedreven, geheel optestellen, in werking te brengen, en goed te onderhouden, maar die tevens in staat is onder deszelfs toezigt de daarvoor benoodigde gebouwen doelmatig daartestellen, en zulks op een SALARIS van DRIE HONDERD GULDEN 's maands, met andere daaraan verbonden voordeelen, benevens vrije passage heen en terug.

Ter bekoming van nadere informatien gelieve men zich te adresseren met franco brieven bij

(1259) J. BAIJER.

JALOUSIEN.

Met fraaije teekeningen; even als gordijnen op rollen gehecht.

(1229) LE ROY & CO.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 28sten September 1859.

De aankondiging van den Resident van Soerabaya, betreffende de verwisseling van oude voor nieuwe koperen pasmunt, is eene voldoening aan den zoo algemeen geuitten wensch om vooral de meest mogelijke publiciteit te geven aan de daarop betrekking hebbende bepalingen, en nemen wij dus gaarne in ons blad de ondervolgende herleidingstafel op, waarnaar in de advertentie van den Resident wordt verwezen.

HERLEIDINGS-TAFEL VAN DUITEN TOT CENTEN.

Duiten.	Te betalen met centen.	Duiten.	Te betalen met centen.	Duiten.	Te betalen met centen.	Duiten.	Te betalen met centen.	Duiten.	Te betalen met centen.
½	½	24½	20½	48½	40½	72½	60½	96½	80½
1	1	25	21	49	41	73	61	97	81
1½	1½	25½	21½	49½	41½	73½	61½	97½	81½
2	1½	26	21½	50	41½	74	61½	98	81½
2½	2	26½	22	50½	42	74½	62	98½	82
3	2½	27	22½	51	42½	75	62½	99	82½
3½	3	27½	23	51½	43	75½	63	99½	83
4	3½	28	23½	52	43½	76	63½	100	83½
4½	4	28½	24	52½	44	76½	64	100½	84
5	4	29	24	53	44	77	64	101	84
5½	4½	29½	24½	53½	44½	77½	64½	101½	84½
6	5	30	25	54	45	78	65	102	85
6½	5½	30½	25½	54½	45½	78½	65½	102½	85½
7	6	31	26	55	46	79	66	103	86
7½	6½	31½	26½	55½	46½	79½	66½	103½	86½
8	6½	32	26½	56	46½	80	66½	104	86½
8½	7	32½	27	56½	47	80½	67	104½	87
9	7½	33	27½	57	47½	81	67½	105	87½
9½	8	33½	28	57½	48	81½	68	105½	88
10	8½	34	28½	58	48½	82	68½	106	88½
10½	9	34½	29	58½	49	82½	69	106½	89
11	9	35	29	59	49	83	69	107	89
11½	9½	35½	29½	59½	49½	83½	69½	107½	89½
12	10	36	30	60	50	84	70	108	90
12½	10½	36½	30½	60½	50½	84½	70½	108½	90½
13	11	37	31	61	51	85	71	109	91
13½	11½	37½	31½	61½	51½	85½	71½	109½	91½
14	11½	38	31½	62	51½	86	71½	110	91½
14½	12	38½	32	62½	52	86½	72	110½	92
15	12½	39	32½	63	52½	87	72½	111	92½
15½	13	39½	33	63½	53	87½	73	111½	93
16	13½	40	33½	64	53½	88	73½	112	93½
16½	14	40½	34	64½	54	88½	74	112½	94
17	14	41	34	65	54	89	74	113	94
17½	14½	41½	34½	65½	54½	89½	74½	113½	94½
18	15	42	35	66	55	90	75	114	95
18½	15½	42½	35½	66½	55½	90½	75½	114½	95½
19	16	43	36	67	56	91	76	115	96
19½	16½	43½	36½	67½	56½	91½	76½	115½	96½
20	16½	44	36½	68	56½	92	76½	116	96½
20½	17	44½	37	68½	57	92½	77	116½	97
21	17½	45	37½	69	57½	93	77½	117	97½
21½	18	45½	38	69½	58	93½	78	117½	98
22	18½	46	38½	70	58½	94	78½	118	98½
22½	19	46½	39	70½	59	94½	79	118½	99
23	19	47	39	71	59	95	79	119	99
23½	19½	47½	39½	71½	59½	95½	79½	119½	99½
24	20	48	40	72	60	96	80	120	100

Deze TAFEL moet alleen gebezigd worden tot herleiding van de hoeveelheid duiten, uitmakende elk in ***eens uit te betalen*** **bedrag, zoodat, bij voorbeeld, voor 30 maal 1 duit niet worde betaald 30 maal 1 cent, maar de met 30 duiten gelijkstaande som van 25 cents.**

Mogten wij voor weinig tijds het publiek geluk wenschen met de oprigting eener Spaarbank te dezer plaatse, thans is het ons aangenaam te kunnen mededeelen, de aanvang dezer nuttige instelling al dadelijk gunstig is geweest:

Gedurende de maand September is in de Spaarbank gebragt . . . . *f* 6965.—
en terug genomen . . . . *f* 250.—

Zoodat onder ultimo dier maand de inlagen in het geheel van 22 inleggers beliepen . . . . . . *f* 6715.—

De Directie, hoewel twee malen 's maands vaste zitdagen houdende, is voor het gemak der inleggers ook bereid om op andere dagen gelden in ontvangst te nemen, ten kantore van den Penningmeester, in het lokaal der Javasche Bank.

— De laatste oorlog thans door eene zoo verrassende ontknooping geeindigd, heeft algemeen de aandacht op Oostenrijk gevestigd, en vooral in Frankrijk heeft de regering van dat rijk eene scherpe kritiek ondergaan. Reeds in het jaar 1857 verschenen artikelen over dat onderwerp in de Siècle, waarvan de Heer Alfred Michiels de schrijver was. Deze artikelen zijn later door den schrijver vermeerderd en tot een werk vereenigd. Thans is bij den boekhandelaar P. M. van der Made te Amsterdam onder den titel *Oostenrijk, geheime geschiedenis der Oostenrijksche regering* de eerste aflevering van eene vertaling van dit werk van de pers gekomen. Ofschoon wij wel gelooven, dat de schrijver de geschiedenis met te zwarte kleuren schildert, wordt dit werk toch aanbevolen, daar het de blijken draagt van ijverige studie en van een breed oordeel, hoewel het niet van partijdigheid is vrij te pleiten.

NEDERLAND.

— Ten behoeve van de troepen, welke in de legerplaats te Zeyst zullen kamperen, zal aldaar eene ambulance worden ingerigt, waarin de zieke militairen dadelijk zullen worden overgebragt, om vervolgens naar het groot rijkshospitaal te Utrecht te worden gezonden. Voor zoo veel de localiteit der ambulance dit toelaat, kunnen daarin ter verpleging verblijven, de met ligte ziekten of gebreken aangetaste militairen. De zieken die bij het eindigen van den kamptijd zich nog in de ambulance bevinden, worden alsdan naar bovengenoemd hospitaal vervoerd. Tot het verplegen van zieke officieren der kamperende troepen zullen te Utrecht de vereischte middelen aanwezig zijn.

Door den inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt, zullen voor zooveel hem betreft, de noodige schikkingen worden gemaakt, omtrent alles wat ter behoorlijke voorziening in de dienst bij de ambulance zal worden vereischt.

Het gebouw bestemd voor de ambulance, wordt door de zorg van het ministerie van oorlog, van de vereischte voorwerpen en ustensilen voorzien. Zoo noodig, kunnen er eenige tenten ten dienste van de ambulance worden verstrekt.

ITALIE.

—Op het adres van den gemeenteraad te Parma, waarbij Koning Victor Emanuel ook als Koning van Parma geproclameerd wordt, heeft de gouverneur o. a. ten antwoord gegeven, dat de vereeniging van Sardinie met Parma vooraan een feit is, waaromtrent geen enkele twijfel meer kan opgeworpen worden, vermits de souvereiniteit des volks, deze eenige wettige bron van burgerlijk gezag, die vereeniging afgekondigd heeft.

— Volgens berigten uit Florence heeft er te Montecatini eene poging plaats gehad, om eene demonstratie te doen ten gunste van den groothertog. Die poging is echter mislukt, terwijl de ridder Martini, oud-minister van den groothertog, de ridders Magnani en Sermogli, die voornamelijk de hand gehad hebben in die poging, gearresteerd zijn. Te Livorno heeft daarentegen ook eene manifestatie in radicalen zin plaats gehad, waarbij de voorloopige regering de bovenhand behouden heeft, terwijl de hoofd-aanlegger daarvan, de Heer Guarducci, insgelijks is gearresteerd.

— Het *Diario di Roma* heeft zonder eenige beschouwing daarbij te voegen, de depeches des Keizers medegedeeld, houdende aankondiging van den vrede, en het oprigten van een statenverbond onder voorzitterschap des Pausen. Het blad laat het protest der hertogin van Parma voorafgaan van eenige woorden, om te herinneren dat de regentes verpligt was het land te verlaten, ten gevolge der omwenteling door Sardinie aangestookt. Nog bevat dit blad een brief aan den Paus, waarbij de H. Vader de geloovigen uitnoodigt om dankgebeden tot den hemel op te zenden wegens het herstel van den vrede, en om te bidden voor de bekeering van hen, die zich van het pad der waarheid hebben laten afleiden. Hetgeen vooral dit stuk kenmerkt is eene beschuldiging tegen eene vreemde mogendheid, welke verkondigt: „dat God den mensch vrij heeft gemaakt in zijne eigene denkbeelden, zoowel staatkundige als godsdienstige."

— Het *Journal des Débats* meent te kunnen verzekeren, dat de Oostenrijksche staatsman, de graaf Colloredo, die den 22sten uit Rome naar Zurich is vertrokken, gemagtigd is geworden om te verklaren, dat de Paus tot het besluit was gekomen om het eerevoorzitterschap, hetwelk de beide Keizers voor hem hadden bestemd, aan te nemen.

— Het bevestigt zich, dat de Groothertog van Toscane ten gunste van zijn zoon afstand van den troon heeft gedaan en tot dit besluit is gekomen op aandrang van den Keizer van Oostenrijk.

— Men meldt uit Chambéry, dat aldaar den 25sten dezer eene algemeene vergadering is gehouden, bestaande uit afgevaardigden, adelijken, leden der regterlijke magt, de voornaamste handelaren, enz., ten einde te beraadslagen over onderwerpen van algemeen belang. In die vergadering is het besluit genomen, om zich te wenden tot den Keizer der Franschen en tot Koning Victor Emanuel, ten einde aan te dringen op de aanhechting van Savoye bij Frankrijk.

— Omtrent het Italiaansche statenverbond verneemt men, dat het bestaan zal uit zeven staten, waarvan het eere-presidentschap door den Paus is aangenomen. Het effective zal afwisselend gevoerd worden door den Koning van Sardinie en den Koning van

Napels. Beide staten zullen in de bonds-vergadering een gelijk aantal stemmen hebben. Eenige vestingen zullen door bondstroepen worden bezet.

— Men verzekert, dat Zaturdag 30 Julij, de gevolmagtigden van Frankrijk, Oostenrijk en Sardinie te Zurich zullen bijeenkomen. Waarschijnlijk zullen zij slechts twee of drie zittingen noodig hebben ter volvoering der hun opgedragene werkzaamheden, vermits zij, na het onderzoek hunner volmagten, niets anders te doen zullen hebben dan de vredes-voorwaarden te teekenen, welke door de beide Keizers te Villafranca zijn vastgesteld en waarover niet verder kan worden beraadslaagd.

— In de *Wiener Presse* wordt eene mededeeling gelezen, uit eene officiele bron gevloeid, waaruit blijkt, dat Lombardije zoodanig gedeelte der Oostenrijksche staatsschuld zal overnemen als in evenredigheid staat tot de bevolking. Natuurlijk zijn hieronder niet begrepen de provinciale schulden door Lombardije aangegaan. Het bovenbedoelde punt is reeds in beginsel aangenomen en voorgesteld te Villafranca. Bij de conferentie te Zurich zullen nadere bepalingen ten dien opzigte worden aangenomen, betreffende de wijze van regeling, enz. Waarschijnlijk zal het cijfer 7 pCt. der staatsschuld bedragen, anderen zeggen dat zulks zou worden gebragt op eene som van 180.000.000 florijnen.

— Uit Venetie wordt berigt, dat de verkiezing van den podesta andermaal is uitgesteld, omdat het vereischte aantal kiezers niet is opgekomen.

— Het is niet onmogelijk, dat de hertog van Modena, die geene kinderen heeft en bij de abdicatie de kroon alleen aan zijn bijna 80jarigen oom kan overdragen, van een gezag afstand doet, dat geen dynastisch karakter meer heeft. Men weet, dat deze Vorst de meest gehaatte van de Italiaansche Souvereinen was.

DUITSCHLAND.

— Aan een aantal Fransche krijgsgevangenen, die tengevolge van den vrede naar Frankrijk terugkeeren, is bij gelegenheid van hun doortogt door Kehl, door Oostenrijksche officieren een souper aangeboden. Onder de toasten, die daarbij uitgebragt zijn, waren er ook op eene gemeenschappelijke handeling tegen Pruissen. Men mag evenwel niet onopgemerkt laten, dat dit verschijnsel, een uitwerksel van de opgewondenheid van het oogenblik, zich ook geopenbaard heeft na het sluiten van den vrede met Rusland. Fransche en Russische officieren bragten namelijk toen toasten uit op een treffen met Engeland, en toch is tot dusver de vrede met Engeland behouden.

— Men schrijft uit Neidenburg, dat voor eenige dagen een hyena te Warschau uit eene menagerie is ontsnapt, die bij Lauhenburg de Pruissische grenzen heeft overschreden. Niet lang bevond het roofdier zich op Pruissischen bodem of het ontmoette eene kudde schapen, welke zijn moordlust zoodanig aanspoorde, dat weldra verscheidenen en wel de besten der kudde, waren omgebragt. De herder, die zijne schapen poogde te beveiligen, werd zwaar gewond, maar had toch het geluk het roofdier te verjagen. Sedert dien tijd zwerft het in de nabijheid van Lauhenburg, waar het tot heden alle pogingen verijdelt om het meester te worden.

FRANKRIJK.

Een jong Zouave van Saillans, departement du Drôme, Magnet genaamd, die in den slag van Palestro gewond werd schreef aan zijne ouders den volgenden brief gedagteekend, Vercelli 16 Julij.

„De dagbladen zullen welligt vlugger zijn dan ik met u te melden welk eene ongehoorde eer de keizer mij, te midden van eene digte volksmenigte heeft aangedaan. — Men had mij gezegd dat de keizer op de terugreis naar Frankrijk door Vercelli zou komen en kleedde ik mij dus, om op mijn stok leunende (de krukken heb ik reeds op nonactiviteit gesteld) naar het spoorweg-station te gaan. De goede Vercellianen schenen er pleizier in te vinden om mij te midden van het gedrang voort te helpen, zoodat het mij weinig moeite kostte om tot digt bij de plek te komen waar de keizer zou afstappen om eenige ververschingen te gebruiken. Naauwelijks was ik op de plek of de trein waarin de keizer zich bevond kwam aan. De koning van Sardinie was mede in den wagen en beide Majesteiten werden met daverend gejuich ontvangen.

Nadat hij de gelukwenschen van de overheden had ontvangen, zag hij in het rond, en terwijl hij het volk groette merkte de keizer mij op en wenkte mij nader te komen. „Zouave, zeide hij, zijt gij gekwetst?"

„Ja Sire."

„In welk gevecht?"

„In den slag bij Palestro, Sire.

„Welke wond kreegt gij?

„Aan het been, Sire," en ik toonde hem drie kogelgaten in mijn pantalon.

„En gaat het nu beter?"

„Ja Sire, het loopen kost mij nu weinig moeite meer.

Daarop gaf de keizer mij een teeken om nog nader te komen en te midden van eene digt opeengepakte volksmenigte nam de keizer de ridderorde die hij droeg van zijne borst en hechtte die met eigen hand op de mijne, zeggende, „daar, neem dat in afwachting van iets beters." Dáár ging mij een oorverdoovend gejuich op, en ik..... een paar groote tranen rolden mij langs de wangen, maar spreken kon ik niet. De keizer begreep mij en stak mij de hand toe die ik met aandoening drukte.

En toen de keizerlijke trein was doorgereden volgde een niet minder treffend tooneel. De overheden en al de groote Heeren die het hadden gezien, verdrongen zich om mij geluk te wenschen en mij de hand te drukken, en de Bisschop van Vercelli, een braaf, oud man met een eerwaardig, wit hoofd, drukte mij ook de hand en zeide, „Zouave gij moet „met mij mede naar het paleis gaan en met mij eten."

En dat heb ik gedaan, en naast hem aan tafel gezeten midden tusschen al zijne vrienden die daar ook waren.

— De Keizer schijnt zeer tevreden over den politieken toestand en wendt zijne aandacht geheel van den oorlog af. Z. M. wil het stelsel van bevloeijing der landerijen, dat hij in Lombardije heeft gezien, in Frankrijk invoeren.

— Op bevel des Keizers hebben al de officieren, die deel hebben uitgemaakt van de expeditie naar Italie, heden hunne appointementen voor de maand Julij dubbel kunnen ontvangen. Deze maatregel is genomen om hen schadeloos te stellen voor het verlies van linnengoed en andere kleedingstukken gedurende den veldtogt.

— Men verzekert dat behalve de divisie Trochu, welke Parma en Modena zal bezet houden, nog meer Fransche troepen in Italie zullen blijven; zoo zal de divisie d' Autemarre zich naar Rome begeven en de divisie Ulrich naar Milaan. Er zullen dus 50,000 man Fransche troepen in Italie blijven. Oostenrijk moet ook besloten hebben om een aanzienlijk leger in het Venetiaansche te houden.

— Het *Journal des Débats* geeft thans eene statistieke opgaaf van de verliezen, die de oorlogvoerende mogenheden gedurende den veldtogt in Italie leden. Het blad geeft de stellige verzekering, dat de daarin voorkomende cijfers nagenoeg met de waarheid overeenkomen. Uit deze opgaaf blijkt het navolgende; Montabello: van 6200 Franschen en 800 Sardiniers, die aldaar in het vuur zijn geweest, zijn 625 Franschen 225 Sardiniers buiten gevecht gesteld, terwijl dit bij de Oostenrijkers, 13,000 man sterk, 1150 bedroeg, behalve het verlies van 150 gevangenen. Bij Palestro streden 18,500 Sardiniers en 2500 Franschen, waarvan de eerstgenoemden 1050 en de laatsten 350 man verloren, tegen 21,000 Oostenrijkers, waarvan 2100 man gesneuveld of gewond en 950 krijgsgevangen gemaakt werden. Tevens verloren de Oostenrijkers hierbij 6 stukken geschut. Bij Magenta 55,000 Franschen, die 4400 man aan dooden en gekwetsten, benevens 200 gevangenen en 1 kanon verloren, tegen 75,000 Oostenrijkers, wier verlies aan gesneuvelden en gewonden 13,000 en aan gevangenen 7000 man bedroeg, terwijl zij 4 kanonnen verloren. Bij Melegnano 16,000 Franschen, waarvan 900, tegen 18,000 Oostenrijkers, waarvan 1400 man buiten gevecht werden gesteld, terwijl 900 man werden gevangen genomen. Bij Solferino 110,000 Franschen en 35,000 Sardiniers: van de eerstgenoemden werden 11,500 en van de laatsten 5300 man gewond of gekwetst, zijnde het verlies aan gevangenen voor de Franschen 100 en van de Sardiniers 250 man: van de 170,000 Oostenrijkers werden 21,000 man buiten gevecht gesteld en 7000 man gevangen genomen, terwijl zij tevens 30 kanonnen verloren. Het gezamenlijk aantal gesneuvelden en gewonden beliep dus bij de geallieerden 24,350 man, zijnde 17775 Franschen en 6575 Sardiniers. Dat der Oostenrijkers bedraagt 38.650 en dus 14300 meer. Van de geallieerden werden 300 en van de Oostenrijkers 16,000 man gevangen genomen, terwijl de Franschen 1 en de Oostenrijkers 40 kanonnen verloren.

— De Heer de Lesseps is dezer dagen te Parijs aangekomen. De onderkoning van Egypte heeft hem de verzekering gegeven, dat zijne regering gunstig is gestemd voor de uitvoering van het kanaal. De werken worden voortgezet in afwachting der regeling van de zaak langs diplomatieken weg. Men zegt, dat de Heer de Thouvenel te dier zake instructien van zijne regering heeft ontvangen.

— De geneesheer Calmeil, die aan het hoofd geplaatst is van een krankzinnigengesticht, heeft een werk openbaar gemaakt over het misbruik van den sterken drank. De schrijver heeft daarin vooral doen uitkomen, hoe zeer dat misbruik tot verstandsverbijstering leidt. Onder anderen blijkt uit zijn werk, dat van de 176 krankzinnigen, die in het vorige jaar in het onder zijn beheer staande gesticht opgenomen zijn, 90 hunne verstandsverbijstering te wijten hadden aan misbruik van sterken drank.

— Het artikel in den *Moniteur*, waarvan vroeger melding werd gemaakt, is van den volgenden inhoud:

„In Engeland tracht men de oorzaak der lasten, die, ten behoeve der middelen ter verdediging, aan het Engelsche volk worden opgelegd, aan Frankrijk toe te schrijven. De in Brittannie voorgewende buitengewone uitbreiding onzer krijgstoerustingen wordt aldaar aangevoerd ter regtvaardiging der aanmerkelijke verhooging in de budgetten van oorlog en marine.

„Uit eene vergelijking van de Engelsche budgetten met de onze, blijkt hoe zeer men daaromtrent in een dwaalbegrip verkeert.

„Sedert 1853 is het Engelsche budget vermeerderd met 13,438,000 £, zijnde 336 millioen fr., waarvan 200 millioen alleen voor de departementen van oorlog en marine. Voor het thans loopende dienstjaar bedraagt de begrooting voor deze beide afdeelingen in Engeland ruim 650 millioen, namelijk, 332,500,000 fr. voor die van oorlog, en 320 millioen voor die van marine.

„In Frankrijk bedraagt het budget van oorlog, zoo als het voor 1860 is aangenomen, 339,458,744 fr. (daaronder begrepen de jaarlijksche buitengewone uitgaven voor de werken der genie en der maritieme havens), en dat van marine 123,503,143 fr. Dit bedraagt te zamen ongeveer 463 millioen, derhalve een veel lager cijfer dan de uitgaven voor diezelfde departementen in Engeland.

„Voor het budget van oorlog bestaat eene veranderlijke som, die van den verhoogden prijs der levensmiddelen afhangt. Voornamelijk ten gevolge van den verhoogden prijs der eetwaren, beloopt het budget van oorlog voor 1859, het oorspronkelijk aangenomen cijfer en de supplementoire credieten te zamen gerekend, 361,917,500fr. De uitgaven voor het departement van marine bedragen 122,963,883 fr. In 1858 beliepen de uitgaven voor het ministerie van oorlog 376,822,535 en voor dat van marine 137,980,260 fr. Wanneer men nu hierbij nagaat den staat van 1853, eer de krijgstoerustingen tot den oorlog in de Krim werden gemaakt, dan zal men zien, dat het definitief bedrag voor het departement van oorlog de som van 322,740,809 en voor dat van marine die van 99,195,965 fr. niet te boven ging. Wil men eene nog meer retrospective beschouwing en de laatste jaren van de vorige regering in aanmerking nemen, dan zal het blijken dat het cijfer der tegenwoordige budgetten van oorlog en marine beneden dat van 1847 is gebleven, doordien in dat jaar het eerste 373,365,781 (waaronder 16,500,000 francs voor Algerie) en het andere 128,637,509 francs bedroeg. Wel is waar onder de cijfers van 1859 en 1860 zijn niet begrepen de kosten voor de expeditie naar Cochin-China, waarvan het bedrag nog niet volledig kan worden opgemaakt, maar daarentegen is het klaarblijkelijk, dat er door de leening van 500 millioen na aftrek dier kosten, nog eene aanzienlijke som beschikbaar zal blijven, en dat de begrooting een normaal cijfer zal aantoonen, zoodra de gebeurtenissen, door welke de verhooging ontstaan is, ophouden te bestaan.

„Men mag dus vragen of de buitengewoon hooge lasten, die aan het Engelsche volk worden opgelegd, aan Frankrijk en zijne krijgstoerustingen zijn te wijten, dan wel of die buitengewoon hooge uitgaven en de belastingen, die er het gevolg van zijn, niet aan andere oorzaken moeten toegeschreven worden."

CHINA.

— In het Huis der lords heeft lord *Elgin*, welke verleden jaar het tractaat met den Keizer van China gesloten heeft, als zijn gevoelen opgegeven, dat het onraadzaam is, voorshands sterk aantedringen op de uitoefening van het door Engeland bij dat tractaat verkregen regt, om bestendig een gezant in Pekin te laten resideren. Indien echter andere mogendheden van dat regt gebruik maakten, meende hij, dat ook Engeland dat moest doen. — De onder-secretaris voor de Buitenl. Zaken, lord *Wodehouse*, heeft ingelijks verklaard, dat men ten opzigte van het bedoelde regt met omzigtigheid te werk moest gaan, ten einde de nog in China heerschende begrippen en inzigten niet te kwetsen. Even zoo dacht hij ook over de toepassing van de artikelen van het tractaat, die den handel betreffen, bepaaldelijk wat den invoer van het zout aangaat. Dit artikel was tot dus ver een monopolie van het Chinesche gouvernement geweest, en het zou ongeraden wezen, op dat monopolie inbreuk te maken. Wijders deelde de minister mede, dat Rusland in Pekin een collegie voor de zendelingen zou behouden, maar dat deze inrigting niet van een staatkundigen aard was, en dat, indien het genoemde rijk een permanenten gezant in die hoofdstad had, dit niet op een bijzonder tractaat zou berusten, maar op de bepaling van het bekende tractaat, waarbij aan Rusland dezelfde regten als aan de meest begunstigde mogendheid zijn toegekend.

Hoe rijmen deze staatkundige opiniën met de gewelddadige handelingen van den heer Bruce, en welken invloed zullen die opiniën hebben op den gedragslijn dien Engeland zal volgen na het gebeurde aan de monding van de Peiho?

Eene Engelsche courant over de toekomst van Holland en België.

Indien het mogt komen tot eenen grooten Europeschen oorlog is het eene onmogelijkheid dat Holland en België van de gevolgen van dien verschoond blijven. — Het zou zeer mogelijk zijn dat beiden weder van den rij der natiën werden uitgevaagd, doch het is onmogelijk dat de groote despoten van Europa, die nu alles in beroering brengen en de wereld bang maken, zelve ontsnappen aan de algemeene ommekeer die door hunne eigene roekeloosheid alles, tot welligt hun eigen troon, zal omverwerpen. Het beginsel van het keizerlijk despotisme, zoo als dat thans vigeert, kan niet van langen duur zijn; het gemengd-monarchaal beginsel is ook het tanen nabij; en zij die zich houden aan den leer dat alleen die regeringsvorm wenschelijk is, waarbij de belangen des volks, voor het volk door het volk worden geregeld, zullen welligt nog voor het einde dezer eeuw de verwezenlijking hunner beste denkbeelden aanschouwen.

Toen de Hollanders zich door den invloed van Engeland en van andere mogendheden, van Belgie lieten scheiden begingen zij eene groote dwaling. — Belgie en Holland vereenigd maken eene groote natie uit,... gescheiden hebben zij elk slechts de halve middelen tot volksvoorspoed. Holland heeft kapitalen, handel, koloniën; België heeft fabrieken, ijzermijnen, kolenmijnen, nijverheidsinrigtingen en mist datgene waar Holland in uitmunt, terwijl Holland behoefte heeft aan die voordeelen die Belgie boven haar bezit.

Deze scheiding heeft Holland gedwongen tot die bekrompene staatkunde die daar, zoowel in het land zelve als in deszelfs kolonien wordt gevolgd — Vereenig het weder met België en dan kan Holland eene vrijzinniger staatkunde volgen. Tot zoolang kan men van die zijde niets verwachten dan belemmering in den staatkundigen en commerciëlen vooruitgang die zich overal elders ontwikkelt.

Hare vereeniging met Belgie echter, moet van eenen bijzonderen aard zijn. — Zij mogen niet onder ééne wetgeving worden vereenigd zoo als de rijken van Groot Brittanje, want in aard en godsdienst staan zij geheel tegen elkander over. — Het moet eene federale vereeniging zijn zoo als die welke bestaat tusschen de Noord Amerikaansche staten. Door zulk eene vereeniging zullen de bijzondere belangen des eenen niet aan die van den anderen worden opgeofferd, en behoudt elk voor zich zijne eigene wetgeving en beheer, terwijl zij alleen vereenigd zijn daar waar het beider veiligheid en welvaart betreft.

Langs den weg van minnelijke schikking tot zulk eene vereeniging te komen zou zoowel voor Belgie als voor Holland de beste staatkunde zijn. Met Belgie vereenigd zou Holland een magtig mededinger zijn voor Engeland en Amerika, wat aangaat deszelfs voortbrenging. — Belgie is thans reeds een ijverig concurrent van Manchester en Glasgow en maakt die beide plaatsen in verscheidene artikelen de mededinging reeds moeijelijk. Tot tijd en wijle dat Engeland geheel onafhankelijk zal zijn van Amerika's katoenmarkt . . . . . totdat Engeland deszelfs katoen goedkooper kan voortbrengen dan het dat artikel thans in Amerika kan koopen,.... tot zoolang zal Engeland in dat gedeelte der nijverheid bij andere natien achterlijk zijn, en zoude eene vereeniging van Belgie met Holland in federalen geest, Engelands handel in het Oosten zeer benadeelen. — Zulk eene vereeniging zou onvermijdelijk ten gevolge hebben eene vrijzinnige handelspolitiek.

Wij hebben het boven reeds gezegd, Holland *kan* thans niet vrijzinnig zijn en bevindt zich in eenen toestand die het best is te vergelijken bij die van een drenkeling die zich aan een strohalm vasthoudt. — Holland weet dat het de kracht noch de magt heeft om zich zelve tegen vreemde mogendheden te verdedigen, en het is eene ijdele hoop die het koestert, om door deszelfs uitgestrekte koloniale bezittingen zich op dezelfde plaats in den rij der natien

staande te houden. — Het eenigste voorbeeld dat de geschiedenis buiten Holland oplevert van een landje met drie millioen inwoners, dat uitgebreidde koloniale bezittingen heeft, is Portugal, en er zijn nog wel vreemder dingen gebeurd dan de overbrenging van den Hollandschen koningszetel naar Java zoude zijn, ingeval eene algemeene ommekeer Nederland mogt verzwelgen. Het drama dat in 1808 het huis Braganza naar Rio Janeiro den wijk deed nemen, zou dan in Holland eene tweede voorstelling vinden.

CORRESPONDENTIE

Een bestendig lezer der Gouvernements besluiten verzoekt door middel van ons blad te weten hoedanig de benoeming van een *buralist* tot *inspecteur der cultures*, te rijmen is, wanneer eenen Secretaris eener binnenlandsche residentie, die bij afwezen van den resident in alle diens functiën treedt, zijn verzoek om bevordering tot Assistent Resident wordt afgewezen, omdat hij niet geächt kan worden bekend te zijn met het inwendige van het inlandsch bestuur, of, liever gezegd, niet bij het kader der landelijke inkomsten is werkzaam geweest.

Redactie.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
September.	28	Nederlandsche	Maria Magdalena	J. H. Willenbrink	Batavia.
„	—	„	Quatres Bas	F. B. Bondix	Hongkong.
„	29	Nederl. Ind.	Stoomschip Banda	G. Neije	Batavia.
„	—	Nederlandsche	Maria Agnes	B. ten Brink	„
„	—	Nederl. Ind.	Koningin der Nederlanden	J. Kloppenburg	„
„	30	„ „	Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
October.	1	Nederlandsche	Java	J. Worthington	Rembang.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
September.	29	Nederl. Ind.	Stoomschip Javaan	H. Coldenhoff	Pamakassan.
„	—	„ „	Fathoor Rachman	Sech Abd. bin Hasan Basaheeb	Batavia via Sumanap.
„	—	„ „	Talsum	H. A. Tholen	Banjermassing.
„	30	„ „	Salim	Sech Achmat Baoezeea	Lombock (Ampenn.
„	—	„ „	L'Amitié	W. A. S. Valberg	Makasser via Sumanap.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Ind.	Alhamadanie	Said Ismail Alhabassij	Cheribon en Batavia	Hill Broekman & Co.
Amerikaansche	Spitfire	J. W. Areij	Onbepaald	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Regina Maria	Ouwehand	Nederland	„ „ „ „
„	Goede Verwachting	Van Lindonck	„	„ „ „ „
„	Dirk Arnold	de Veer	„	„ „ „ „
„	Walcheren	K. Hoek	Rotterdam	„ „ „ „
„	Zeeland	H. P. Hazewinkel	Nederland	„ „ „ „
Engelsche	Roijal Sovereign	J. Vibert	Onbepaald	„ „ „ „
Nederlandsche	Koophandel	Crevecoeur	Nederland	„ „ „ „
„	Srmarang	Swart	„	„ „ „ „
„	Krimpenerwaard	Speenhoff	„	„ „ „ „
Hamburgsche	Herschel	Hauschild	Onbepaald	Mathien Ebbs Ruijs & Co.
Nederlandsche	Cornelis Wernard Eduard	Bakker	Nederland	„ „ „ „ „
„	Arlequin	Singer	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
„	Macao	Krol	Nederland	„ „ „
„	Bommelerwaard	Loos	„	„ „ „
„	Jeannette Agatha	Cleijndert	Onbepaald	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Borneo	De Best	Nederland	„ „ „ „ „ „
„	Pieter Corneliszoon 't Hooft	N. Koens	„	„ „ „ „ „ „
„	E. W. van Dam van Isselt	Kolm	Onbepaald	„ „ „ „ „ „
„	Prins Maurits	J. J. Bart	„	B. Kopersmit & Co.
„	Aegidia en Pauline	T. K. Veldman	Boni	„ „ „ „
„	Admiraal van Heemskerk	Koning	Nederland	„ „ „ „
„	Marianne	H. P. Gronbeck	Amsterdam	„ „ „ „
„	Gebrs. Houtman	C. J. Bax	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
„	Samuel Hendricus	A. G. Bouten	In reparatie	„ „ „ „ „ „
„	Vesta	J. P. C. Gerrebrands	Holland	„ „ „ „ „ „
Nederlandsche	Staatsraad Baud	T. de Jong	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
„	Bulgersteijn	Verhagen	Boni.	„ „ „ „ „
„	Ida Willemina	Van Wijland	„	„ „ „ „ „
„	Nieuw Lekkerland	Hoffmann	Nederland	„ „ „ „ „
„	Java Coerier	G. Diepering	Amsterdam	P. Kervel & Co.
„	Maria Catharina	H. C. de Bos	„	„ „ „ „
„	Maria Agnes	G. Ten Brinck	„	„ „ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heeren Meertens. Olie, Pareira, de Haan, en Wijnveld, 3 Fransche matrozen, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren H. Youngs, Liddle, en G. Hoffland.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. Ind. brik *Salim* Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Phoenix, Soembing, Suriname en schroefkorvet Groningen, Transportschip Merwede; de Gouvernements schroefschoener Java; de schepen Prins Maurits, Spitfire, Staatsraad Baud, Djoedool Moebarak, De goede Verwachting, Zeeland, Herschel, Pieter Corneliszoon 't Hooft en Samarang; de stoomschepen Palembang, Batavia, en Koningin der Nederlanden; de barken Fatal Ma-an, Louisa Jacoba Johanna, Naim Balgijer, Gebroeders Houtman, Marion Macentyre, Samuel Hendrikus, Aegidia en Paulina, Jeannette en Agatha, Jan Schouten, Meteor, Arlequin, Koophandel, Ida, Regina Maria, Borneo, Macao, Goansien, Dirk Arnold, Bulgerstijn, Ida Wilhelmina, Walcheren, Nieuw Lekkerland, Vesta, Fathool Wahab, Java Koerier, Cornelis Wernard Eduard, Bommelerwaard, Krimpenerwaard, Salma, Albamadanie, Waalstroom, Faulke Nassar, Bacht Mastora, Abbool Hassim, De Prins Veldmaarschalk, E. W. van Dam van Isselt, Clio, Calijpso, Maria Catharina, Maria Magdalena, Quatre Bras en Maria Agnes; de brikken So-Ootdin, Talsum, Risgil Hair en Anna Dixon; de schoeners Sarie Tengaroong, Carolina, Moostane, Poospa en Hing Aan; de kotter Krabbe.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

19 September. De Ned. Ind. bark *Atiat Toolbarie*, gezagv. Said Abdolla bin Oemar Baharoon, van Pekalongan, den 8de September.

20 September. De Ned. Ind. bark *Faidool Rackman*, gezagv. Said Oemar bin Abdolla Ba-alie, van Soerabaya, den 18den September.

22 September. De Ned. Ind. bark *Assad Dullah*, gezagv. Kassan, van Soerabaya, den 16 September.

23 September. De Ned. Ind. schoener *Fathool Haer*, gezagv. Sait Alie bin Mohamat Molahaila, van Soerabaya, den 19den September; de Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Jaija, van Soerabaya, den 16den September.

VERTROKKEN.

20 September. Het Ned. schip *Stad Schiedam*, gezagv. T. A. Wulf, naar Pontianak.

21 September. De Ned. Ind. bark *Amana Tulbarie*, gezagv. Sech Hamoot bin Mohamat Bintoe, naar Samarang; de Ned. Ind. kotter *Makroek*, gezagv. Sech Achmat bin Said Barika & Co naar Rieuw.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Mansoer, Atiat Tilmaula, Mifrijool Moelook, Sie Damar, Maria, Fathool Haer en Sophia; de kotters Noorsasie, en Klara; de brikken Machmoedie en Norfolk; de barken Columbus, Almansoor, Atiat Toolbarie, Faidool Rachmam en Assad Dullah.

PASOERNEAN.

AANGEKOMEN.

17 September. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Jono, van Sumanap.

VERTROKKEN.

12 September. Het Eng. schip *Victorij*, gezagv. H. Stephens, naar Nederland; het Ned. schip *Baron van Hardenbroek*, gezagv. H. C. A. Hennij, naar Nederland via Batavia; het Ned. schip *Twee Cornelissen*, gezagv. J. C. Kreije, naar Nederland via Samarang; de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Soerabaya.

13 September. Het Ned. schip *Tagal*, gezagv. J. C. Gobel, naar Nederland via Samarang.

14 September. De Ned. Ind. brik *El-Ijezer*, gezagv. [Said Abdulla bin Salim, naar Grissee.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Het Nederl. schepen Eersteling en Engelsche schip Cherokee; de kotters Mad Mira en Little Tot; en de schoener Bella.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 29sten September tot en met den 3de October 1859.

AANVOER.

Van Nederland per het Ned. schip *Calijpso*, gezagv. D. R. Nolles, agenten B. Kopersmit & Co.

238 collis manufacturen, 5 Monster pakjes, 317 collis koopmanschappen, B. J. van Eck & Co; 3 kisten manufacturen, Blankenhagen; 1 kistje milit ornamenten, Houtbeckers; 1 kist koperwerk, De Sturler & Co; 36 collis manufacturen, 100 vaatjes boter, 150 vaten en blikken meel, 1 monster pakje, 167 collis koopmanschappen, Schimmelpenninck & Co; 29 kisten manufacturen, 1 kist diversen, B. Kopersmit & Co; 15 kisten bladen zink, 6 vaatjes zink spijkers, Hill Broekman & Co; 1 kist diversen, Domis; 115 collis manufacturen, 25 kisten koopmanschappen, 1 monster pakje, J. F. van Leeuwen & Co; 25 vaten bier, 25 stuks vleesch, 101 collis koopmanschappen, Gebr. van Delden; 4 kisten schrijf-papier en boeken, 1 kist kaarten, Le Roy & Co; 12 kisten liqueur, Weijerman & Co; 1 kist diversen, W. Rijkens; 1 kist rijtuig, 1 kist zijde stoffen, 1 kist tuigen, Friedlander; 1 kist boeken, A. H. Deelemam; 75 vaten 25/2 pijpen bier, Mathieu Ebbs Ruijs & Co; 1 kist boeken leesgezelschap, 100 vaatjes boter, van Lakerveld & Co, 2 kisten schrijflessenaar, A. Kooiman; 1 kist bleederen en kramerijen, S. Jacob; 10 kisten meubelen, P. Broekman; 36 kisten wijn, 4 kisten koopmanschappen, C. van Tijen; 3 vaatjes boter, 1 kist hammen, Heidsieck; 3 kisten manufacturen, P. Kervel & Co; 4 kisten boeken, 1 kist platen Gebr. Gimberg & Co; 16 kisten manufacturen, van den Broek Verkens & Co; 1 kist diversen Mej. Sandman; 1 kist kramerijen, van Dammelen; 150 vaatjes boter, P. Kervel & Co; 5/8 vaatjes boter, 1 blikken doos Hoffman; 50 kisten wijn, 10 kisten eau de cologne, Friedlander; 25 vaten bier, 8 kisten anchovis, Mathieu Ebbs Ruijs & Co; 4 kisten koopmanschappen, van Humme; 34 collis koopmanschappen, Curtis & Co; 100 vaten bier, 2 kisten koopmanschappen, Buckner; 32 kisten wijn, 6 vaatjes boter, 9 kisten koopmanschappen, Major Matzen & Co; 30 collis koopmanschappen, Martens & Co; 288 vaten en kisten bier, 279 vaatjes boter, 39 collis manufacturen, 86 collis koopmanschappen, Order.

Van Nederland per het Ned. schip *Catharina*, gezagv. H. C. de Bos agenten, P. Kervel & Co.

5 kisten manufacturen, 35/1 ledige leggers, 232 platen zink, 5 kisten koopmanschappen, P. Kervel & Co; 44 balen koffij zakken Mathieu Ebbs Ruys & Co; 8 kisten koopmanschappen W. Cores de Vries; 82 collis provisien, 8 kisten koopmanschappen, 125 kisten wijn, 1 monster pakje, Schimmelpenninck & Co; 1 kist koopmanschappen, Hoogenraad; 1 kist koopmanschappen, B. J. van Eck & Co; 1 kist speelgoed en schildereijen, de Rochemont; 50 kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 200 vaatjes spijkers, McLennan & Co; 1 kist koopmanschappen, J. F. van Leeuwen & Co.

Van Batavia per het stoomschip *Banda*, gezagv. Nije, agent W. Cores de Vries.

9 kisten en pakken regaal, de Haan; 1 pakje regaal, van Spal; een ijzeren want compleet, W. Cores de Vries; en eenige gouvernements goederen.

Van Nederland per het Ned. schip *Maria Magdalena*, gezagv. J. H. Willem Brinck agenten B. J. van Eck & Co;

1 kistje zilverwerk, Ariens; 1 kistje zilverwerk, H. C. van der Wijck 1 kistje diversen, Tinneveld; 4 kisten koopmanschappen, H. J. Roemers; 1 kistje boeken, J. Gobius; 4 kisten wijn, 1 kist manufacturen, van der Poel; 3 kisten koopmanschappen, le Roy & Co; 50 hammen, 55 stuks gerookt vleesch, 44 collies koopmanschappen, 100 vaatjes boter, 65 kistjes kaas, van Lakerveld & Co; 23 kisten manufacturen, 50/1 en 20/2 kisten wijn, Hill Broekman & Co; 1 baal lederen riemen, Baijer & Co; 1 kist inhd. 1 rijtuig, J. Jacob; 5 pakken manufacturen, Poolman; 1 kist diversen, 5 kisten kramerijen, 2 kisten koopmanschappen, Anemaet & Co; 20 kisten meubelen, 4 kisten koopmanschapen, Vriesman; 15 collies ijzerwerk, 3 kisten manufacturen, Schimmelpenninck & Co; 16 balen zeildoek, 11 kisten liqueur, 12 hammen, 24 ps. rookvleesch, 2 kisten orgels, 16 kisten koopmanschappen, B. J. van Eck & Co; 8 kisten koek en banket, van Leeuwen & Co; 15 kisten koopmanschappen, 4 kisten kramerijen, Ruijl Cramer & Co; 6 kisten wijn, 1 kist diversen, van der Es; 200 vaatjes boter, Mathieu Ebbs Ruys & Co; 100 hammen, 100/4 ankers groenten, 1 kist boeken, 43 collies koopmanschappen, Order.

Van Nederland per het Ned. schip *Maria Agnes*, gezagv. B. Ten Brinck agenten P. Kervel & Co.

53 balen en kisten manufacturen, 8 kisten koopmanschappen, Schimmelpenninck & Co; 11 kisten diversen, Anemaet & Co; 50 balen manufacturen, 1319 stuks zweedsch ijzer, J. F. van Leeuwen & Co; 200 vaatjes loodwit, 1 kist manufacturen, B. J. van Eck & Co; 8 kisten manufacturen, 50 kelders lijnolie, 55 collies koopmanschappen, Mathieu Ebbs Ruys & Co; 15/1 en 20/4 ledige leggers, 310 collies manufacturen, 67 stuks zweedsch ijzer, P. Kervel & Co; 5 oxhoofden azijn, Gebr. van Delden 71 collies koopmanschappen, Order; 8/16 en 10/8 vaatjes boter, 12 collies koopmanschappen, B. J. van Eck & Co; 117 stuks zweedsch ijzer, 58 collies koopmanschappen, 100 ijzeren hamers, N. H. M.

Van Batavia per het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagv J. Kloppenburg agenten Fraser Eaton & Co.

1 kist suiker monster, McLennan & Co; 11 picols corianderzaad, 15 picols anijszaad, 17 vaten vleesch, 12 vaten boter, 1 wagen, 128 balen en kisten manufacturen 20 picols kruidnagels, $240^{40}/_{100}$ picols spelter, 8 kisten kleinigheden, 11 kisten koopmanschappen, Order.

UITVOER.

Naar Pontianak via Samarang per de Ned. Ind. brik *Moostarie*, thans hernd. *Noor*, gezagv. Sech Achmat bin Said Alie Amarie.

750 picols oliekoeken, Gezagvoerder.

Naar de Golf van Perzie per het Ned. schip *Comm. des Konings van der Heim*, gezagv. J. van Santén.

20 kelders genever, van der Zwaan; $7555^{91}/_{100}$ picols suiker, 2350 stuks oude goenie zakken, Johan.

Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Banda* gezagv. Nije.

Ballast.

Naar Balie per de Ned. Ind. brik *Salim*, gezagv. Sech Achmat Baoesier.

Ballast.

Naar Bandjarmassing per de Ned. Ind. brik *Talsum*, gezagv. H. A. Tholen.

8 kisten kain pandjang, 10 balen rood garen, N. H. M.; 5 kisten roode wijn, en eenige provisien, W. L. de Vos.

Naar Sumanap per de Ned. Ind. bark *L' Amitié*, gezagv. W. A. S. Valberg.

Ballast.

Marktprijzen.

Suiker *f* 17.—
Koffij nominaal *f* 34 à *f* 36.—
Rijst (carga) per koijang *f* 115 à *f* 130.—
Id. (witte) „ „ *f* 150 à *f* 170.—
Koehuiden per picol.
Arak per legger *f* 45 à *f* 60.—
Olie (Klapper) *f* 20 à *f* 23.—
Olie (Katjang.)
Kadjang Mattan *f* 8 —
Rotting *f* 8 à *f* 9.—
Wisselkoers *f* 103 à *f* 104 %.—

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. van Bakkenes & Co te *Amsterdam* en W. J. van Haren Noman te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

Gedrukt bij Le Roy & Co te Soerabaya.